

31998R0974

11.5.1998.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 139/1

PADOMES REGULA (EK) 974/98**(1998. gada 3. maijs)****par eiro ieviešanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 109.l panta 4. punkta trešo teikumu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Monetārā institūta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽³⁾,

(1) tā kā šī regula precizē monetārās tiesību normas tajās dalībvalstīs, kas ir akceptējušas eiro; tā kā Padomes Regulā (EK) Nr. 1103/97 (1997. gada 17. jūnijs) par dažiem noteikumiem attiecībā uz eiro ieviešanu ⁽⁴⁾ jau ir noteikumi par līgumu nepārtrauktību, par to, kā tiesiskos instrumentos atsaucies uz ekijiem (ECU) aizstājamas ar atsaucēm uz eiro, kā arī par summu noapaļošanu; tā kā eiro ieviešana skar iesaistīto dalībvalstu iedzīvotāju ikdienas darbības; tā kā pasākumi, kas nav šajā regulā un kas nav Regulā (EK) Nr. 1103/97 paredzētie pasākumi, būtu jāpārbauda, lai nodrošinātu līdzsvarotu naudas maiņu, jo īpaši attiecībā uz patērētājiem;

(2) tā kā Eiropadomes Madrides sanāksmē 1995. gada 15. un 16. decembrī, tika pieņemts lēmums par to, ka termins "ekijs", kas Līgumā izmantots Eiropas valūtas vienības apzīmēšanai, ir vispārējs termins; tā kā 15 dalībvalstu valdības ir panākušas vienošanos par to, ka minētais lēmums ir attiecīgo Līguma noteikumu galīgā interpretācija, par ko tās vienojušās; tā kā Eiropas valūtas nosaukumam ir jābūt "eiro"; tā kā eiro kā iesaistīto dalībvalstu valūtai ir jābūt dalītai simts vienībās ar

nosaukumu "cents"; tā kā vārda "cents" definīcija neliedz dalībvalstīm savstarpēji lietot šā termina variantus; tā kā Eiropadome ir atzinusi arī to, ka vienotās valūtas nosaukumam ir jābūt vienādam visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās, ņemot vērā atšķirīgu alfabētu pastāvēšanu;

(3) tā kā Padome, pieņemot lēmumu saskaņā ar Līguma 109.l panta 4. punkta trešo teikumu, veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ātri ieviestu eiro, un kas nav valūtas maiņas kursu noteikšana;

(4) tā kā ikreiz, kad saskaņā ar Līguma 109.k panta 2. punktu kāda dalībvalsts kļūst par iesaistīto dalībvalsti, Padome saskaņā ar Līguma 109.l panta 5. punktu paredz citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu eiro kā vienotu valūtu attiecīgajā dalībvalstī;

(5) tā kā saskaņā ar Līguma 109.l panta 4. punkta pirmo teikumu Padome trešā posma pirmajā dienā nosaka valūtas maiņas kursus, atbilstīgi kuriem iesaistīto dalībvalstu valūtas neatsaucami konvertē un atbilstīgi kuriem šo valstu valūtas aizstāj ar eiro;

(6) tā kā gadījumos, kad nepastāv valūtas maiņas risks vai nu starp eiro attiecībā pret valstu valūtas vienībām, vai arī attiecībā starp pašām valstu valūtas vienībām, attiecīgi ir jāinterpretē tiesību aktu noteikumi;

(7) tā kā termins "līgums", kas lietots, definējot tiesiskos instrumentus, ietver visa veida līgumus, neatkarīgi no to noslēgšanas procedūras;

(8) tā kā, lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju uz eiro, starp iesaistīto dalībvalstu valūtu aizstāšanu ar eiro, kā arī eiro banknošu un monētu ieviešanu, ir vajadzīgs pārejas

⁽¹⁾ OV C 369, 7.12.1996., 10. lpp.

⁽²⁾ OV C 205, 5.7.1997., 18. lpp.

⁽³⁾ OV C 380, 16.12.1996., 50. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 162, 19.6.1997., 1. lpp.

periods; tā kā šajā periodā valstu valūtu vienības tiks definētas kā eiro vienības; tā kā tādēļ ir noteikta eiro vienības un dalībvalstu valūtu vienību juridiskā attiecība;

(9) tā kā atbilstīgi Līguma 109.g pantam un Regulai (EK) Nr. 1103/97 no 1999. gada 1. janvāra eiro aizstās ECU kā Eiropas Kopienu iestāžu norēķinu vienība; tā kā eiro ir jābūt arī Eiropas Centrālās bankas (ECB) un dalībvalstu centrālo banku norēķinu vienībai; tā kā atbilstīgi Madrides sanāksmes secinājumiem Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS) monetārās politikas transakcijas veiks eiro vienībās; tā kā tas neliedz valstu centrālajām bankām pārejas periodā saglabāt norēķinus savu valstu valūtu vienībās, jo īpaši norēķinos ar saviem darbiniekiem un valsts pārvaldi;

(10) tā kā ikviena iesaistītā dalībvalsts var atļaut savā teritorijā pārejas periodā pilnībā izmantot eiro vienības;

(11) tā kā pārejas periodā vienlīdz likumīgi ir gan eiro vienībās, gan dalībvalstu valūtas vienībās izteikti līgumi, dalībvalstu likumi un citi tiesiski instrumenti; tā kā minētā perioda laikā šī regula nedrīkstētu iespaidot tādu atsauču likumību, kuras jebkādos tiesiskos instrumentos ir attiecībā uz valstu valūtu vienībām;

(12) tā kā visās darbībās, kas jāveic atbilstīgi kādam tiesiskam instrumentam, saimnieciskajām vienībām ir jārespektē attiecīgā tiesiskā instrumenta denominācija, ja vien nepastāv cita vienošanās;

(13) tā kā eiro vienība un valstu valūtas vienības ir vienas un tās pašas valūtas vienības; tā kā būtu jānodrošina, ka kontu kredīšanas maksājumus iesaistītajā dalībvalstī var veikt gan eiro vienībās, gan attiecīgās valsts valūtas vienībās; tā kā noteikumiem par kontu kredīšanas maksājumiem būtu jāattiecas arī uz tādiem pārrobežu maksājumiem, kas denominēti eiro vienībās vai kreditora piederības valsts valūtas norēķinu vienībās; tā kā ir jānodrošina maksājumu sistēmu vienmērīga darbība, pieņemot noteikumus, kas reglamentē kontu kredīšanu, izmantojot maksājumu instrumentus, kurus kredītē šajās sistēmās; tā kā noteikumiem par kontu kredīšanas maksājumiem nedrīkstētu būt tāds iespaids, ka finanšu starpniekiem ir jāpiedāvā vai nu citi maksājumu veidi,

vai arī pakalpojumi, kas denominēti kādā konkrētā eiro vienībā; tā kā noteikumi par kontu kredīšanas maksājumiem neaizliedz finanšu starpniekiem pārejas periodā koordinēt tādu maksājumu veidu ieviešanu, kas denominēti eiro vienībās un kuru pamatā ir kopīga tehniska infrastruktūra;

(14) tā kā atbilstīgi secinājumiem, par ko Eiropadome vienojusies Madrides sanāksmē, jauni tirgojami valsts parāda vērtspapīri iesaistītajās dalībvalstīs no 1999. gada 1. janvāra tiks emitēti eiro vienībās; tā kā ir vēlams atļaut, ka parāda vērtspapīru emitenti maina esošo saistību denomināciju uz eiro vienību; tā kā noteikumiem par denominācijas maiņu vajadzētu būt tādiem, ko iespējams piemērot arī trešo valstu tiesību sistēmās; tā kā vajadzētu nodrošināt to, ka emitenti var mainīt esošo saistību denomināciju, ja attiecīgās saistības ir denominētas tādas dalībvalsts valūtas vienībās, kura ir mainījusi centrālās valdības parāda vērtspapīru vai kādas to daļas denomināciju; tā kā šie noteikumi neparedz ieviest papildu pasākumus, lai grozītu pastāvošo saistību noteikumus nolūkā mainīt, cita starpā, pastāvošo saistību pamatsummu, jo šos jautājumus reglamentē attiecīgo valstu tiesību akti; tā kā ir vēlams ļaut dalībvalstīm veikt atbilstošus pasākumus, lai mainītu norēķinu vienību organizēto tirgu darbības procedūras;

(15) tā kā var būt vajadzīgas arī turpmākas darbības Kopienas mērogā, lai precizētu eiro ieviešanas iespaidu uz pastāvošo Kopienas tiesību normu piemērošanu, jo īpaši attiecībā uz netingu, ieskaitu un līdzīgām darbībām;

(16) tā kā jebkādos pienākumus izmantot eiro vienību var uzlikt, pamatojoties vienīgi uz Kopienas tiesību aktiem; tā kā iesaistītās dalībvalstis var atļaut izmantot eiro vienību norēķinos ar valsts iestādēm; tā kā saskaņā ar Eiropadomes Madrides sanāksmē akceptēto rīcības modeli Kopienas tiesību aktos, ar kuriem nosaka grafiku eiro vienības vispārēja izmantojuma ieviešanai, varētu paredzēt kādu lēmumu pieņemšanas brīvību konkrētām dalībvalstīm;

(17) tā kā saskaņā ar Līguma 105.a pantu Padome var paredzēt pasākumus, lai saskaņotu visu monētu denominācijas un tehniskos parametrus;

(18) tā kā banknotēm un monētām ir vajadzīga pietiekama aizsardzība pret viltošanu;

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

I DAĻA

DEFINĪCIJAS

1. pants

Šajā regulā:

(19) tā kā banknotes un monētas, kas denominētas valstu valūtu vienībās, zaudē savu likumīgā maksāšanas līdzekļa statusu, vēlākais, sešus mēnešus pēc pārejas perioda beigām; tā kā ierobežojumi maksājumiem banknotēs un monētās, ko valstisku iemeslu dēļ noteikušas dalībvalstis, nav nesaderīgi ar eiro banknošu un monētu likumīgā maksāšanas līdzekļa statusu, ja ir pieejami citi likumīgi līdzekļi saistību dzēšanai skaidrā naudā;

– “iesaistītās dalībvalstis” ir Beļģija, Vācija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Austrija, Portugāle un Somija,

(20) tā kā pēc pārejas perioda beigām visas tiesiskajos instrumentos esošās atsaucēs, kas pastāv pārejas perioda beigās, būs jāuzskata par atsaucēm uz eiro vienību, ņemot vērā attiecīgos valūtas maiņas kursus; tā kā tādēļ minētā mērķa sasniegšanai nav vajadzīga faktiskā pastāvošo tiesisko instrumentu denominācijas maiņa; tā kā noteikumi par summu noapaļošanu, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1103/97, attiecas arī uz naudas maiņām, kas jāveic pārejas perioda beigās vai pēc pārejas perioda; tā kā skaidrības labad var būt vēlams faktisko denominācijas maiņu veikt, tiklīdz tas iespējams;

– “tiesiski instrumenti” ir normatīvie akti, administratīvie akti, tiesu nolēmumi, līgumi, vienpusēji tiesiski akti, maksāšanas dokumenti, kas nav banknotes un monētas, kā arī citi instrumenti, kas rada tiesiskas sekas,

– “maiņas kurss” ir neatsaucami fiksēts maksājumu kurss, ko saskaņā ar Līguma 109.1 panta 4. punktu Padome noteikusi katras iesaistītās dalībvalsts valūtai,

– “eiro vienība” ir valūtas vienība, kā tā noteikta 2. panta otrajā teikumā,

(21) tā kā 2. punkts Protokolā Nr. 11 par dažiem noteikumiem attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas apvienoto karalisti paredz, ka, inter alia, piemēro minētā Protokola 5. punktu, ja Apvienotā Karaliste paziņo Padomei par to, ka neplāno sākt trešo posmu; tā kā 1997. gada 30. oktobrī Apvienotā Karaliste paziņoja Padomei par to, ka neplāno sākt trešo posmu; tā kā minētā Protokola 5. punkts, inter alia, paredz, ka Līguma 109.1 panta 4. punkts neattiecas uz Apvienoto Karalisti;

– “valstu valūtu vienības” ir iesaistīto dalībvalstu valūtu vienības, kā tās noteiktas dienā pirms Ekonomikas un monetārās savienības trešā posma sākuma,

– “pārejas periods” ir laikposms, kas sākas 1999. gada 1. janvārī un beidzas 2001. gada 31. decembrī,

– “denominācijas maiņa” ir pastāvošu saistību summas denominācijas maiņa no attiecīgās valsts valūtas vienības uz eiro vienību, kā tā noteikta 2. pantā, bet kura denominācijas maiņas iznākamā nemaina citus saistību noteikumus, jo šos jautājumus reglamentē attiecīgo valstu tiesību akti.

(22) tā kā Dānija, atsaucoties uz 1. punktu Protokolā Nr. 12 par dažiem noteikumiem attiecībā uz Dāniju, ir paziņojis par to, ka — ņemot vērā lēmumu, kas 1992. gada 12. decembrī pieņemts Edinburgas sanāksmē — nepiedalīsies trešajā posmā; tā kā tāpēc saskaņā ar minētā protokola 2. punktu visi Līguma un ECBS statūtu panti un noteikumi, kas paredz izņēmuma statusu, būs attiecināmi uz Dāniju;

II DAĻA

IESAISTĪTO DALĪBVALSTU VALŪTU AIZSTĀŠANA AR EIRO

2. pants

No 1999. gada 1. janvāra iesaistīto dalībvalstu valūta ir eiro. Valūtas vienība ir viens eiro. Euro ir simts centi.

(23) tā kā saskaņā ar Līguma 109.1 panta 4. punktu vienotā valūta tiks ieviesta tikai dalībvalstīs bez izņēmuma statusa;

3. pants

Katras iesaistītās dalībvalsts valūtu aizstāj ar eiro atbilstīgi valūtas maiņas kursam.

4. pants

(24) tā kā šī regula tādēļ ir piemērojama saskaņā ar Līguma 189. pantu, ņemot vērā Protokolu Nr. 11 un Protokolu Nr. 12, kā arī 109.k panta 1. punktu,

Euro ir Eiropas Centrālās bankas (ECB) un iesaistīto dalībvalstu centrālo banku norēķinu vienība.

III DAĻA

PĀREJAS PERIODA NOTEIKUMI

5. pants

Pārejas periodā piemēro 6., 7., 8. un 9. pantu.

6. pants

1. Eiro ir arī valstu valūtas vienības atbilstīgi valūtas maiņas kursiem. Valstu valūtas vienību sadalījums tiek saglabāts. Ievērojot šo regulu, turpina piemērot iesaistīto dalībvalstu tiesību aktus monetārajā jomā.

2. Ja tiesiskos instrumentos ir atsaucis uz valstu valūtu vienībām, šādas atsaucis atbilstīgi maiņas kursiem ir spēkā tāpat kā tad, ja tās būtu atsaucis uz eiro vienību.

7. pants

Visu iesaistīto dalībvalstu valūtu aizstāšana ar eiro pati par sevi nemaina tādu tiesisku instrumentu denomināciju, kuri pastāv aizstāšanas dienā.

8. pants

1. Darbības, kas jāveic saskaņā ar tiesiskiem instrumentiem, kuri nosaka valsts valūtas vienību izmantošanu vai kuri denominēti valsts valūtas vienībās, veic šajās valsts valūtas vienībās. Darbības, kas jāveic saskaņā ar tiesiskiem instrumentiem, kuri nosaka eiro vienības izmantošanu vai kuri denominēti eiro vienībā, veic šajās vienībās.

2. Šā panta 1. punktu piemēro, ņemot vērā jebkādus noteikumus, par ko puses var būt vienojušās.

3. Neskarot 1. punktu, jebkādas summas, kas denominētas vai nu eiro vienībās, vai arī attiecīgās iesaistītās dalībvalsts valūtas vienībās un kas maksājamas šajā dalībvalstī, kredītējot kreditora kontu, parādnieks var maksāt vai nu eiro vienībās, vai arī attiecīgajās valsts valūtas vienībās. Summu kreditora kontā kredītē tajā valūtā, kurā denominēts viņa konts, jebkādu konvertāciju veicot atbilstīgi maiņas kursam.

4. Neskarot 1. punktu, ikviena iesaistītā dalībvalsts var veikt pasākumus, kas var būt vajadzīgi, lai:

– mainītu uz eiro denomināciju tādiem attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības emitētiem parāda vērtspapīriem, kā tie definēti Eiropas integrēto norēķinu sistēmā, kuri denominēti attiecīgās dalībvalsts valūtas vienībās un emitēti saskaņā ar tās likumiem. Ja kāda dalībvalsts ir veikusi šādu pasākumu, emitenti var veikt denominācijas maiņu uz eiro tādām saistībām, kas denominētas attiecīgās dalībvalsts valūtas vienībās, ja vien līguma noteikumi noteikti neaizliedz denominācijas maiņu; šis noteikums attiecas uz parāda vērtspapīriem, ko emitējusi dalībvalsts centrālā

valdība, uz obligācijām un citiem parāda vērtspapīriem, kas tirgojami kapitāla tirgos, kā arī uz naudas tirgus instrumentiem, ko emitējuši citi parādnieki,

– ļautu darbības procedūrās veikt norēķinu vienības maiņu no valsts valūtas vienības un eiro vienību, izmantojot:

a) tirgus regulāras maiņas, ieskaita un norēķinu veikšanai attiecībā uz visiem dokumentiem, kas uzskaitīti B daļā pielikumā, kurš pievienots Padomes Direktīvai 93/22/EEK (1993. gada 10. maijs) par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā⁽¹⁾, kā arī attiecībā uz precēm, un

b) sistēmas regulārai maiņai, ieskaitam un savstarpējiem maksājumiem.

5. Noteikumus, kas nosaka eiro vienības izmantojumu un kas nav šā panta 4. punkta noteikumi, iesaistītās dalībvalstis var pieņemt vienīgi saskaņā ar grafikiem, kas noteikti Kopienas tiesību aktos.

6. Iesaistīto dalībvalstu tiesību akti, kas atļauj vai nosaka netingu, ieskaitu vai līdzīgas darbības, attiecas uz saistībām skaidrā naudā, neatkarīgi no to denominācijas valūtas, ja šādas saistības ir denominētas eiro vienībās vai attiecīgās valsts valūtas vienībās, konvertāciju veicot atbilstīgi maiņas kursiem.

9. pants

Valstu valūtu vienībās denominētās banknotes un monētas saglabā likumīga maksāšanas līdzekļa statusu atbilstīgi to teritoriālajiem ierobežojumiem, kādi tie ir dienā pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

IV DAĻA

EIRO BANKNOTES UN MONĒTAS

10. pants

No 2002. gada 1. janvāra ECB un iesaistīto dalībvalstu centrālās bankas laiž apgrozībā eiro denominācijas banknotes. Neskarot 15. pantu, šīs eiro denominācijas banknotes ir vienīgās banknotes, kam ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss visās minētajās dalībvalstīs.

⁽¹⁾ OV L 141, 11.6.1993., 27. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/26/EK (OV L 168, 18.7.1995., 7. lpp.).

11. pants

No 2002. gada 1. janvāra iesaistītās dalībvalstis emitē eiro vai centa denominācijas monētas, kas atbilst denominācijām un tehniskajiem parametriem, ko Padome var noteikt saskaņā ar Līguma 105.a panta 2. punkta otro teikumu. Neskarot 15. pantu, šīs monētas ir vienīgās monētas, kam ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss visās minētajās dalībvalstīs. Nevienai personai, izņemot emisijas iestādi un personām, kas īpaši norādītas emisijas dalībvalsts tiesību aktos, nav pienākuma katrā atsevišķā maksājumā pieņemt vairāk nekā 50 monētas.

12. pants

Iesaistītās dalībvalstis nodrošina atbilstīgus sodus par eiro banknošu un monētu viltošanu un falsifikāciju.

V DAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI*13. pants*

Šīs regulas 14., 15. un 16. pantu piemēro pēc pārejas perioda beigām.

14. pants

Ja tādos tiesiskos instrumentos, kas pastāv pārejas perioda beigās, ir atsauces uz valstu valūtas vienībām, tad šīs atsauces uzskatāmas par atsaucēm uz eiro vienību, ņemot vērā atbilstīgo

Šī regula uzliek saistības kopumā un saskaņā ar Līgumu ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, ņemot vērā Protokolu Nr. 11 un Protokolu Nr. 12, kā arī Līguma 109.k panta 1. punktu.

Briselē, 1998. gada 3. maijā

valūtas maiņas kursu. Piemēro Regulā (EK) Nr. 1103/97 ietvertos noteikumus par summu noapaļošanu.

15. pants

1. Valstu valūtu vienībās denominētās banknotes un monētas, kā minēts 6. panta 1. punktā, turpina izmantot kā likumīgu maksāšanas līdzekli atbilstīgi to teritoriālajiem ierobežojumiem un, ilgākais, sešus mēnešus pēc pārejas perioda beigām; valstu tiesību aktos šo periodu var noteikt īsāku.

2. Ikviena iesaistītā dalībvalsts, ilgākais, sešus mēnešus pēc pārejas perioda beigām var pieņemt noteikumus par tādu banknošu un monētu izmantošanu, kas denominētas attiecīgās dalībvalsts valūtas vienībās, kā noteikts 6. panta 1. punktā, kā arī veikt jebkādus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu to izņemšanu no apgrozības.

16. pants

Atbilstīgi iesaistīto dalībvalstu tiesību aktiem un praksei attiecīgie banknošu un monētu emitenti maiņai pret eiro turpina pieņemt viņu iepriekš izdotās banknotes un monētas, piemērojot maiņas kursus.

VI DAĻA

STĀŠANĀS SPĒKĀ*17. pants*

Šī regula stājas spēkā 1999. gada 1. janvārī.

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. BROWN